

Fjärde roten, tomt 123

Kvarteret Arkaden

Sjuttonde roten 1637–57

Fredsgatan

Åttonde roten 1657–70

Utlagd till gata

Jöns Eilking

1656, 1657: 1.16 (VIII), 1658: 3, 1659–62: 1, 1663: 1, 1666–67

Han var son till *Henrik Eilking d.ä.* (se 4.19) och alltså bror till *Johan, Henrik, Håkan och Berendt Eilking* och ett par gifta systrar. Av någon anledning blev denne Jöns Eilking, som avled 1669?, trots att han var gift med *Margareta Herlitzén*, omyndigförklarad eller aldrig myndigförklarad. Hans arv efter föräldrarna, som från början utgjorde 5 000 rdr, förvaltades av hans svågrar och bröder. Om Jöns Eilking saknade förmågan att tala för sig, så var Margareta Herlitzén desto talförare. Hon låg ständigt över sina svågrar och rätten med bön om större utdelning av Jöns Eilking's förmögenhet. Rätten hade emellertid funnit hennes och Jöns Eilking's vanor alltför dyrbara och hade bestämt att pengarna skulle ransoneras. Kapitalet, som efter en tid hade krympt till 3 000 rdr placerades hos *Sifwert Volckwart* (gift med *Christina el. Kerstin Eilking*, bosatt kv. Kronobagaren). Avsikten var, att Sifwert Volckwart endast skulle betala 6 procents ränta till Jöns Eilking och för övrigt låta kapitalet stå orört. Den 28.1.1667 återstod blott 2 600 rdr, ty på Margaretas enträgna begäran hade Sifwert med släktingarnas samtycke upprepade gånger lämnat henne förskott. Rätten förebrådde honom att så hade skett. Margareta Jöns Eilking's hade redan rört för mycket av sin mans arv, ”så att det är att befrukta, att om hon yttermera skulle få råda över sin mans arv, att han, som än ung är, och länge leva kan, allt för snart skulle tränga till att bettla för var mans dörr.” Eftersom man för tillfället inte kunde finna köpare till Sifwert hus, gick det inte heller att placera pengarna, så att högre ränta skulle erhållas. Själv ansåg Margareta, att hushållet inte kunde underhållas med mindre än 300 rdr årligen.

Det berättades den 25.9.1673, att hela kvarlåtenskapen efter Jöns Eilking hade varit 1 818 rdr, hans skuld hade uppgått till 167 daler 21 öre smt. Några barn fanns inte i äktenskapet, varför egendomen efter avdrag av änkans giftorätt skulle gå till släktingarna. Giftorätten uppgick till 858 rdr och 45 öre men skulle efter ”Kungl. Rättens” dom i detta fall avkortas med 400 rdr. Det återstod alltså 458 rdr för Margareta Herlitzén.

Hon fortsatte att besvära rätten med sina affärer och den 5.2.1674 klagade rätten, att hon uppsökte den ”icke allenast var rådstugudag, utan också dem, som rätten bekläda 1.2.3 mer eller mindre gånger om dagen, att de henne varken från Rådhuset eller sine egne dörrar kan avhålla. Ty förmanter hon härmed att hon innehåller med sådan egenvillighet, respekterar Kungl. Hovrättens dom, avstående med så många dess domkval” etc.

Tore Börgesson Tobaksbesökare 1670

Börge Ringekarl 1668–69

Rasmus Järndragare omtalad 4.123

1666–67

Han omtalas senare i sjunde roten.

Joen Persson skräddare d.y.

1674–81–1696–1700 (kallad Johan)–1710

Det fanns en äldre Joen Persson skräddare, som 1637–55 bodde i sextonde roten. Dennes änka Ingrid krävdes 15.3.1665 i underrätten på kläder, som *Arvid Svenssons* avlidna hustru lämnat till henne att förfärdiga.

Gården 4.123 ägdes ännu 1710 av skräddaren Joen Persson d.y.

Berg (II:9–10) omtalar en bouppteckning, daterad 1712, efter *Johan* (Joen?) Persson skräddare, som efterlämnade hus och tomt på Drottninggatan, som såldes för 600 d smt. Gift 1/ *Sigrid*; 2/ *Elisabeth Elofsdotter*, bou 1712, släkt se Berg.

Gården övergick därefter till

båtekarlen Nils Nilsson,

Hos honom bodde 1715 *Anders Eriksson järndragare*. Inga husvärden uppges.

Nils Nilsson sålde den 28.10.1717 för 800 d smt gård mellan glasmästare Petter Friberg i väster och Petter Forswall snickare i öster till

skomakare Lars Ekmans änka Kerstin Gunnarsdotter (Ahlgren),

uppbud 5.8.1720, fasta 17.12. s.å.

Kerstin Gunnarsdotter sålde 28.1.1721 för 305 d smt till rådmann *Oluf Häger* en tredjedel av sitt hus och gård på Drottninggatan mellan snickare Petter Forswalls gård å östra och glasmästare Petter Fribergs å västra, hållandes bredden 35½ fot och längden 25 fot. Bland vittnena bl.a. *Jon Gunnarsson*. Den 19.3.1722 uppvisade rådmann *Oluf Häger* detta med Kerstin Gunnarsdotter ingångna köpekontrakt i rätten. Den 14.2.1721 pantsatte hon sitt hus och gård för lån av 300 d smt (till 32 öre beräknat) till *Johan Caspar Haberman*.

Kerstin Gunnarsdotter gifte 1721 om sig med

skomakare Anders Hall,

som var ägare 1730 och då hade *gesällen Olof Wildin*. Där bodde då också *Jan Sundberg* och *stadstimmerkarlen Erik Hall*.

Roluf Berg lät första gången uppbjuda skomakaremäster Anders Halls på Drottninggatan belägna hus och gård för en fordran på 300 d smt enligt en obligation till köpmannen Anders Ahlroth, som hade transporterats på *Roluf Berg*. Vidare uppbjöds samma gård den 1.12.1735 för en fordran *postinspektör Christian Pettersson* ägde hos Anders Hall på 50 d smt med intresse.

I konkurshandlingar 1736–37 (daterade 2.1.1736) omtalas skomakaren Anders Halls och dess hustru Kerstin Gunnarsdotter Ahlgrens den 14.8.1721 vid deras inträde i äktenskapet uppvisade arvsdelningsinstrument med hennes son i första giftet, som ännu ägde fordringar. En dotter i förra äktenskapet med skomakaren Lars Ekman hette *Catharina* (avliden?). *Lars P Ahlroth* skrev om sin sal svärfader borgaren *Jon (Gunnarsson) Ahlgren*, som var morbroder till Kerstin Gunnarsdotters barn. Brorson till Kerstin Ahlgren var besökaren *Petter Ahlgren*.

I samband med konkursen såldes gården på auktion för 524 d 24 öre smt. 1737 betalades tomtöret av

Båtekarlen Nils Ericsson (Lundberg),

som 1745–55 kallades ålderman för hemförarebåtegillet och 1655 dessutom båtredare. Enligt bouppteckningen den 23.8.1768 efterlämnade han hus och gård på Drottninggatan näst intill snickare Lars Edberg i öster 620 d smt, $\frac{1}{2}$ tomt bredvid den förra med en liten gammal åbyggnad värdesatt till 210 daler, ett plantage utom Drottningporten med ett torkhus och tvenne små kammare 250 daler samt andelar i hemförarebåten. Gift med *Brita Gerdsdotter*, som 17.6.1769 till mågen *löjtnant Lind(e)quist* sålde en äng i Gamlestaden samt det nämnda plantaget utom Drottningporten. Hon avled 3.4.1788 kl. $\frac{3}{4}$ i 10 på aftonen och efterlämnade enligt bouppteckningen 17.5.1788 2 438 rdr 32 skill specie och hus och tomt på Drottninggatan nr 123, $\frac{3}{4}$ tomt bredvid på västra sidan nummer 122 med en liten gammal åbyggnad, vilka båda egendommar av Madame Brita Ericssons efterlevande arvingars herr auditören Lindequists och dennes kusin omyndiga *mademoiselle Britta Andrietta Lundborgs* såldes till

hökaren Per Torén (Torehn, Thorén)

för 1166:32 rdr specie, vilken försäljning omnämnes i *Johan Herman Lohmans* konkurshandlingar 7.1.1792 hade Peter Torén för 1166 rdr 32 sk. tillhandlat sig gård vid Drottninggatan nummer 122 och 123. På grund av att gårdarna hade avbränts i sista olyckliga vådelden uppsköt auktionskammaren enligt uppgift den 3.4.1792 den planerade försäljningen av hökaren Peter Toréns vid Drottninggatan 4.122 och 4.123 till kreditorena uppgivna hus och gård. Huvudbyggnaden hade enligt värdering 29.2.1792 före branden goda över- och underrum med handelsbod: det fanns tillräckliga uthus samt rymligt gårdsrum. Huset var försäkrat för 500 rdr specie.

Nummer 4.123 antecknas 1800 och 1807 som utlagd till gata.